

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Handleiding Mededeling

WBSO 2022

In opdracht van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

1. Realisatie melden

Als u gebruik maakt van de WBSO dan brengt dit een aantal verplichtingen met zich mee. Een van de verplichtingen is dat u na afloop van het kalenderjaar (uiterlijk op 31 maart), de mededeling van de realisatie moet doen in het aanvraagportaal. U heeft hiervoor eHerkenning niveau 3 (eH3) nodig. Hieronder zetten we de belangrijkste informatie voor u op een rij:

- wat u moet melden,
- wanneer u moet melden,
- hoe u kunt schuiven met de uren, (eventueel kosten en/of uitgaven) en
- hoe u de mededeling doet

Wat moet u nog meer melden?

Heeft u een of meer S&O-verklaringen ontvangen op basis van kosten en/of uitgaven? Dan moet u ook de gerealiseerde kosten en/of uitgaven aan ons doorgeven. Heeft u helemaal geen S&O-uren of kosten en/of uitgaven gemaakt? Ook dat geeft u aan ons door.

Bent u een zelfstandig ondernemer?

Heeft u minder dan 500 S&O-uren gerealiseerd, dan bent u verplicht een mededeling van de realisatie te doen.

- Heeft u meer dan 500 S&O-uren gerealiseerd, dan bent u niet verplicht een mededeling te doen.

Waar moet ik op letten?

- Met ingang van 2022 is de aanvraagssystematiek gewijzigd. Een S&O-verklaring heeft altijd betrekking op een periode die loopt tot het einde van het kalenderjaar.
- U mag in de mededeling over 2022 (naast de S&O-uren) alleen nog kosten en/of uitgaven opvoeren die u in de aanvraag heeft opgenomen én die RVO heeft toegekend. Dit geldt niet per aanvraag maar per project.
- Heeft u uren gemaakt (en eventueel kosten en/of uitgaven gerealiseerd) die betrekking hebben op S&O-werkzaamheden die zijn verricht vóór de start van de periode in uw S&O-verklaring? Dan komen deze niet voor de WBSO in aanmerking en kunt u deze niet melden.
- U mag alleen S&O-uren optellen voor voorgenomen werkzaamheden. Dit betekent dat u alleen uren voor de werkzaamheden die u in de aanvraag heeft opgenomen én die RVO heeft toegekend mag meenemen in de mededeling.
- U kunt niet alle gerealiseerde S&O-uren zondermeer bij elkaar optellen. In het voorbeeld op pagina 7 en 8 wordt dit verder toegelicht.

Over het jaar 2022 meldt u het totale aantal gerealiseerde S&O-uren (en eventueel het totaalbedrag van de gerealiseerde kosten en/of het totaalbedrag van de gerealiseerde uitgaven).

Minder melden of niet melden

Meldt u minder uren (en eventueel minder kosten en/of uitgaven) dan zijn toegekend in de S&O-verklaring(en), dan ontvangt u een correctie S&O-verklaring met een correctiebedrag. Als u geen

mededeling doet, dan gaan wij er vanuit dat u geen S&O heeft verricht en ontvangt u een volledige correctie én een boete.

Verrekenen van de correctie-S&O-verklaring

U verrekent het correctiebedrag in uw aangifte loonheffingen. Hoe u het eventuele correctiebedrag kunt verrekenen leest u in de correctie-S&O-verklaring.

2. Het melden van uren, kosten en/of uitgaven

Moet ik een mededeling doen?

- U moet altijd een mededeling doen, **behalve als u een zelfstandig ondernemer bent en in 2022 500 of meer S&O-uren heeft gemaakt.**

Wat moet ik precies melden?

- U meldt hoeveel S&O-uren u voor alle S&O-verklaringen in 2022 heeft gerealiseerd. *U kunt niet alle gerealiseerde S&O-uren zondermeer bij elkaar optellen. In het voorbeeld op pagina 7 en 8 wordt dit verder toegelicht.
- Heeft u gekozen voor werkelijke kosten en/of uitgaven? Dan meldt u ook de totaalbedragen aan kosten en/of uitgaven die u in 2022 heeft gerealiseerd.
- Heeft u een S&O-verklaring met een uitgave van €1.000.000 of meer per bedrijfsmiddel? Die komen in een kalenderjaar voor maximaal 20% van de aanschafwaarde in aanmerking voor de WBSO. Deze uitgave mag u dan gedurende 5 kalenderjaren voor maximaal 20% van de aanschafwaarde per kalenderjaar opvoeren voor de WBSO, mits het bedrijfsmiddel in die jaren dienstbaar is aan S&O. Hieruit volgt dat u de uitgave mag opvoeren als deze in 2022 dienstbaar was aan het S&O en u deze niet al 5 keer heeft medegedeeld. Ook dit bedrag (de hiervoor genoemde maximaal 20%) telt u mee bij de te mededelen uitgaven.
- Meld alleen kosten en/of uitgaven die u in de aanvraag heeft opgenomen én die RVO heeft toegekend. Dit geldt niet per aanvraag, maar per project.
- Tel alleen S&O-uren, kosten en/of uitgaven op vanaf de startdatum van de periode van de S&O-verklaring waarin deze zijn toegekend.
- Meld alleen kosten en/of uitgaven die (uitsluitend) dienstbaar en direct toerekenbaar zijn aan het S&O.
- Ook kunt u niet-gerealiseerde S&O-uren (en bedragen van toegekende kosten en/of uitgaven) schuiven naar toegekende projecten (en toegekende kosten en/of uitgaven) die u op een later moment heeft aangevraagd. Terugschuiven naar een eerdere periode is niet toegestaan.
- Tel geen uren, kosten en/of uitgaven mee die niet voor de WBSO in aanmerking komen.
- De gerealiseerde kosten en/of uitgaven die u meldt, moeten zijn betaald op het moment dat u de mededeling doet.
 - U meldt de daadwerkelijk gemaakte en betaalde kosten voor uw S&O-werkzaamheden in 2022. De kosten worden gemaakt op het moment dat u deze voor uw S&O-werk inzet. Heeft u bijvoorbeeld materialen ingekocht die u al wel heeft betaald, maar nog niet heeft gebruikt voor uw S&O-werkzaamheden? Dan kunt u deze kosten niet opnemen in de mededeling.
 - Uitgaven komen voor de WBSO in aanmerking in het jaar dat ze in gebruik worden genomen. Als u uitgaven gedeeltelijk voor de WBSO opvoert, dient in uw S&O-administratie vast te liggen hoe de berekening tot stand is gekomen. Het deel van de uitgave dat in aanmerking komt wordt bepaald vanaf de datum dat het bedrijfsmiddel in gebruik is genomen tot aan het einde van het kalenderjaar.

Wanneer moet ik gerealiseerde S&O-uren (kosten en/of uitgaven) melden?

- Uiterlijk 31 maart 2023 of,
- Indien uw laatste S&O-verklaring over 2022 pas in 2023 is verstuurd, dan doet u de mededeling van de realisatie drie maanden na de verzenddatum van de laatste beschikking.

Hoe moet ik de gerealiseerde S&O-uren (kosten en/of uitgaven) melden?

- U geeft uw mededeling van de realisatie door via mijn.rvo.nl/wbso > Direct regelen in aanvraagportaal > Aanvragen en Beheren.

Waar vind ik informatie over het mededelen?

- Gebruik het ‘Stappenplan mededeling WBSO 2022’ als hulpmiddel voor uw mededeling. Dit stappenplan vindt u op pagina 9 in deze handleiding.
- Gebruik de rekentool als u meer dan één S&O-verklaring heeft ontvangen. En gebruik de toelichting bij deze rekentool als hulpmiddel voor het juist melden van uw gerealiseerde uren en eventuele kosten en/of uitgaven.
- Alle informatie over het mededelen kunt u vinden op www.rvo.nl/wbso/realisatie-melden.

Ik ben zelfstandig ondernemer

De S&O-werkzaamheden gaan niet door of u heeft minder dan 500 S&O-uren gemaakt.
Wat moet ik doen?

- U meldt uiterlijk 31 maart 2023 dat u geen 500 S&O-uren heeft gerealiseerd.
- RVO trekt uw S&O-verklaring in.
- U kunt de S&O-aftrek niet toepassen in uw aangifte inkomstenbelasting.

Ik heb meer dan 500 S&O-uren gemaakt in 2022.
Wat moet ik doen?

- U hoeft geen mededeling van de realisatie te doen.
- U kunt de S&O-aftrek toepassen in uw aangifte inkomstenbelasting.

Ik heb een bedrijf (bv, nv of vof)

De S&O-werkzaamheden gaan niet door.
Wat moet ik doen?

- U meldt uiterlijk 31 maart 2023 dat u in 2022 geen uren heeft gemaakt.
- U ontvangt van RVO een correctie-S&O-verklaring.
- U betaalt eventueel toegepaste S&O-afdrachtvermindering terug via uw aangifte loonheffingen.

Wat gebeurt er als ik minder uren, kosten en/of uitgaven heb gerealiseerd dan zijn toegekend?

- U meldt uiterlijk 31 maart 2023 de gerealiseerde uren, kosten en/of uitgaven.
- U ontvangt dan een gedeeltelijke correctie-S&O-verklaring.
- U betaalt eventueel teveel toegepaste S&O-afdrachtvermindering terug via uw aangifte loonheffingen.

Wat gebeurt er als ik meer uren, kosten en/of uitgaven heb gerealiseerd dan zijn toegekend?

- U moet altijd een mededeling doen, maar er volgt geen correctie-S&O-verklaring.

Wat gebeurt er als ik niet op tijd een mededeling doe?

- RVO legt u dan een boete op. Als u minder uren en kosten en/of uitgaven heeft gerealiseerd dan zijn toegekend, dan ontvangt u ook een correctie-S&O-verklaring.

Wat gebeurt er als ik geen mededeling doe?

- U ontvangt een volledige correctie van uw S&O-verklaring(en) en een boete.
-

3. Het schuiven met uren, kosten en/of uitgaven

Binnen een S&O-verklaring mag u schuiven met uren tussen toegekende projecten of met bedragen tussen toegekende kosten en uitgaven. Niet-benutte uren uit een eerdere S&O-verklaring mag u gebruiken voor goedgekeurde projecten uit een latere S&O-verklaring in hetzelfde kalenderjaar. Niet-benutte bedragen van kosten en/of uitgaven uit een eerdere S&O-verklaring mag u gebruiken voor goedgekeurde kosten- en/of uitgavenposten uit een latere S&O-verklaring in hetzelfde kalenderjaar. Dit heeft gevolgen voor de mededeling. Hieronder lichten we toe wat u mag schuiven en hoe u dit juist verwerkt in uw mededeling.

WBSO Rekentool 2022

Ontving u twee of meer S&O-verklaringen in 2022? Gebruik dan de rekentool en bepaal de totalen van uw gerealiseerde uren en eventuele kosten en/of uitgaven.

De rekentool kunt u vinden op www.rvo.nl/wbso/realisatie-melden.

Mag ik schuiven met uren tussen S&O-projecten?

- Ja dat mag tussen toegekende projecten binnen een S&O-verklaring.
- Besteedt u aan een project minder tijd? Dan kunt u niet-gerealiseerde S&O-uren schuiven naar toegekende projecten die u op een later moment heeft aangevraagd. Terugschuiven naar een eerdere periode is niet toegestaan.

Mag ik schuiven met bedragen tussen kosten en uitgaven?

- Ja dat mag met bedragen tussen goedgekeurde kosten- en uitgavenposten binnen een S&O-verklaring. Bijvoorbeeld als kosten voor project 1 lager uitvallen en uitgaven voor project 2 hoger uitvallen dan begroot.
- Besteedt u aan een project minder kosten en/of uitgaven? Dan kunt u niet-gerealiseerde bedragen van toegekende kosten en/of uitgaven) schuiven naar toegekende kosten en/of uitgaven die u op een later moment heeft aangevraagd. Terugschuiven naar een eerdere periode is niet toegestaan.

Mag ik toegekende uren (kosten en/of uitgaven) ook eerder in het kalenderjaar maken?

- Als u uren maakt (en eventueel kosten en/of uitgaven realiseert) ten behoeve van S&O-werkzaamheden die u verricht vóór de start van de periode in uw S&O-verklaring, dan komen deze niet voor de WBSO in aanmerking. U kunt deze dan niet melden.

Mag ik schuiven tussen loonkosten en kosten en/of uitgaven?

- U mag niet schuiven tussen de grondslag loonkosten enerzijds en grondslag kosten en uitgaven anderzijds.
-

Wanneer komt een uitgave in aanmerking?

- Voor een uitgave geeft de datum van ingebruikname voor S&O de doorslag. Valt de datum van deze ingebruikname vóór de periode van de S&O-verklaring waarin deze uitgave is toegekend? Dan komt de uitgave niet in aanmerking. Voorwaarde is wel dat de uitgave moet zijn betaald op het moment dat u de mededeling doet.
- Uitgaven van € 1.000.000 of meer per bedrijfsmiddel, komen in een kalenderjaar voor maximaal 20% van de aanschafwaarde in aanmerking voor de WBSO. Deze uitgave mag u dan gedurende 5 kalenderjaren voor maximaal 20% van de aanschafwaarde per kalenderjaar opvoeren voor de WBSO, mits het bedrijfsmiddel in die jaren dienstbaar is aan S&O.
- Als u uitgaven gedeeltelijk voor de WBSO opvoert, moet in uw S&O-administratie staan hoe de berekening tot stand is gekomen.

Hoe ga ik om met het melden van kosten voor materialen uit voorraad?

- Meld uitsluitend de daadwerkelijk gemaakte en betaalde kosten voor uw S&O-werkzaamheden. De kosten worden gemaakt op het moment dat u deze voor uw S&O-werk inzet. Heeft u bijvoorbeeld materialen ingekocht die al betaald zijn, maar die nog niet zijn gebruikt voor uw S&O-werkzaamheden? Dan kunt u deze kosten niet opnemen in de mededeling.
-

4. Voorbeeld schuiven met uren

In dit hoofdstuk is een voorbeeld uitgewerkt om te laten zien hoe de mededeling van de realisatie gedaan moet worden. In 3 verschillende tabellen wordt het voorbeeld verder toegelicht.

Voorbeeld: Mededeling op basis van S&O-uren en forfaitaire bedrag kosten/uitgaven

Een ondernemer heeft in 2022 twee S&O-verklaringen ontvangen. De toegekende S&O-uren zijn te zien in Tabel 1.1. In Tabel 1.2 zijn de gerealiseerde S&O-uren weergegeven en welke getallen u moet invullen in de rekentool. In Tabel 1.3 is voor dit voorbeeld de rekentool ingevuld.

Tabel 1.1: Toekenning 2022

Kalenderjaar 2022													
S&O-verklaring	Startdatum	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
S&O-verklaring 1	1 januari	Toegekend Project A: 300 S&O-uren											
S&O-verklaring 2	1 april	Toegekend Project B: 2.000 S&O-uren											

Tabel 1.2: Totaaltelling uren volgens de S&O-urenadministratie 2022

Kalenderjaar 2022						
S&O-verklaring	Startdatum	"Gerealiseerd startmaand verklaring 1 tot startmaand verklaring 2"			"Gerealiseerd startmaand verklaring 2 tot 31-12"	
		Jan -Mrt	Invullen tool*	Apr- Dec	Invullen tool**	
Project A	1 januari	500	500	800	800	
Project B	1 april	100		900	900	
Totaal uren gemaakt			500		1.700	

*Bij de realisatie van "Verklaring 1" vult u per project het totaal aantal gerealiseerde S&O-uren in vanaf de startdatum van S&O-verklaring 1 tot de startdatum van S&O-verklaring 2.

**Bij de realisatie van "Verklaring 2" vult u per project het totaal aantal gerealiseerde S&O-uren in vanaf de startdatum van S&O-verklaring 2 tot en met 31 december 2022.

Tabel 1.3: Ingevulde WBSO Rekentool 2022 voor voorbeeld.

	Verklaring 1		Verklaring 2	
	Toegekend	Gerealiseerd startmaand verklaring 1 tot startmaand verklaring 2	Toegekend	Gerealiseerd startmaand verklaring 2 tot 31-12
Project nummer	Uren	Uren	Uren	Uren
A	300	500	0	800
B		100	2.000	900
Totaal	300	500	2.000	1.700
Mededelen		300		1.700
Overnemen in mededelenformulier				
Gerealiseerde uren		2.000		

In dit voorbeeld zijn een aantal situaties verwerkt:

*** Meer uren gerealiseerd, dan zijn toegekend**

Vanaf de startdatum van S&O-verklaring 1 tot de startdatum van S&O-verklaring 2 zijn 500 uren gerealiseerd voor project A, terwijl er in die periode 300 S&O-uren zijn toegekend. U mag daarom 300 S&O-uren meetellen voor de mededeling van de realisatie.

***Uren voor projecten die nog niet zijn aangevraagd**

Er zijn 100 uren gerealiseerd voor project B in maart, terwijl april de startdatum in de S&O-verklaring is. Deze uren mag u daarom niet meetellen voor de mededeling van de realisatie. Gerealiseerde S&O-uren van projecten waar geen toekenning is ingevuld, worden niet meegerekend (getal wordt als rood doorgehaalde tekst weergegeven).

***U mag schuiven met uren naar een ander toegekend S&O-project**

Vanaf 1 april zijn zowel project A als project B toegekend. Vanaf 1 april mag u de 2.000 uren die zijn toegekend voor project B, inzetten voor zowel project A als B. In het voorbeeld worden bij de mededeling van de realisatie 900 uren gebruikt voor project B en 800 uren gebruikt voor project A.

***Correctie-S&O-verklaring**

Er zijn 2.300 S&O-uren toegekend. De mededeling van de realisatie bedraagt 2.000 S&O-uren. Er volgt een correctie-S&O-verklaring van 300 S&O-uren.

5. Het melden van de gemaakte uren (en eventuele kosten en uitgaven)

Gebruik onderstaand stappenplan bij het voorbereiden en melden van uw gerealiseerde uren (en eventuele kosten en/of uitgaven). Bent u zelfstandig ondernemer en heeft u minder dan 500 S&O-uren gerealiseerd, dan bent u verplicht een mededeling van de realisatie te doen. Ook dan gebruikt u dit stappenplan.

Wat heeft u nodig voordat u begint¹

- Handleiding Mededeling WBSO 2022 (PDF) op www.rvo.nl/wbso/realisatie-melden
- WBSO Rekentool 2022 + toelichting op www.rvo.nl/wbso/realisatie-melden
- eHerkenning niveau 3 (eH3)
- S&O-verklaring(en) van 2022 met SO-nummer (SO22...)
- Verzamelloonstaat 2022
- S&O-urenadministratie 2022
- Overzicht van kosten en/of uitgaven 2022 (indien u een S&O-verklaring heeft op basis van kosten en/of uitgaven)

Stap 1. Bepaal de gerealiseerde S&O-uren

Wat heeft u hierbij nodig:

- S&O-verklaring(en) van 2022
- Verzamelloonstaat 2022
- S&O-urenadministratie 2022
- WBSO Rekentool 2022²

Hoe?

- Tel de geldige S&O-uren uit 2022 per project op. Vul bij 2 of meer S&O-verklaringen de rekentool in. Neem de uitkomst van de optelling van uw S&O-uren over in het mededelingsformulier (Aanvraagportaal³). Houd hier rekening mee:
- Tel geen uren mee voor werkzaamheden die niet voor de WBSO in aanmerking komen.
 - Tel alleen S&O-uren op voor toegekende projecten.
 - Tel geen uren mee die verricht zijn vóór de start van de periode in uw S&O-verklaring. Dit geldt per project.
 - Tel alleen uren van S&O-medewerkers mee die op uw verzamelloonstaat van 2022 staan.
 - U mag geen uren melden van inhuurkrachten en stagiairs.

Stap 2. Bepaal de gemaakte kosten en/of uitgaven

Heeft u geen WBSO aangevraagd voor werkelijke kosten en/of uitgaven? Ga dan naar stap 3.

Wat heeft u hierbij nodig:

- S&O-verklaring(en) van 2022
- Overzicht van kosten en/of uitgaven 2022
- WBSO Rekentool 2022²

Hoe?

Meld de kosten en/of uitgaven separaat. Vul bij 2 of meer S&O-verklaringen de rekentool in.

Kosten:

- Tel de geldige kosten uit 2022 per project op.

Uitgaven:

- Tel de geldige uitgaven uit 2022 per project op.
- Heeft u goedgekeurde uitgaven van €1.000.000 of meer per bedrijfsmiddel? Tel dan maximaal 20% van de aanschafwaarde bij de uitgaven op.

Neem de uitkomsten van de optellingen over in het mededelingsformulier (Aanvraagportaal³)

Houd hier rekening mee:

- Neem alleen kosten en/of uitgaven mee die (uitsluitend) dienstbaar en direct toerekenbaar zijn aan uw S&O;
- De gerealiseerde kosten en/of uitgaven moeten zijn betaald op het moment van de mededeling;
- U kunt alleen kosten en/of uitgaven melden die in de aanvraag zijn opgenomen en die door RVO zijn toegekend. Dit geldt niet per aanvraag maar per project;
- Geef geen kosten en/of uitgaven op die zijn uitgesloten in de wet;
- Tel geen kosten en/of uitgaven mee die zijn gemaakt vóór de start van de periode in uw S&O-verklaring. Dit geldt per project.

¹ Voorkom het gebruiken van verkeerde informatie bij uw mededeling: gebruik de WBSO-documenten voor 2022.

² Ontving u 2 of meer S&O-verklaringen in 2022? Gebruik dan de WBSO Rekentool 2022.

³ U kunt een schermafdruck van de ingevulde rekentool bij uw S&O-administratie bewaren.

Stap 3. Log in op het aanvraagportaal, vul in en onderteken

- Ga naar mijn.rvo.nl/wbso > Direct regelen in aanvraagportaal > Aanvragen en Beheren.
- Log in met minimaal eHerkenning niveau 3 (eH3). Dient uw intermediair of tussenpersoon de mededeling in, dan is hiervoor een ketenmachtiging nodig.
- Open WBSO mededeling onder Mijn aanvragen > Overig.
- Open bij Taken (rechtsboven) Indien mededeling.
- Vul hier in hoeveel S&O-uren u in 2022 heeft gemaakt. Heeft u ook kosten en/of uitgaven toegekend gekregen? Vul dan hier ook de totaalbedragen van de in 2022 gerealiseerde kosten en/of uitgaven in.
- Dien de ingevulde mededeling van de realisatie in.
- Heeft u minder uren (of kosten en/of uitgaven) gemaakt dan toegekend? Dan ontvangt u een correctie-S&O-verklaring.

Tip

Meld tegelijkertijd ook de bsn's van uw S&O-medewerkers in 2022 voor de berekening van het S&O-uurloon in 2024. Kijk voor meer informatie op www.rvo.nl/wbso/bsnmelden.

Toch nog vragen? Neem dan contact op met onze helpdesk via 088 042 42 42 of wbso@rvo.nl.

WBSO

De WBSO is een initiatief van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Met de WBSO kunnen ondernemers de kosten voor R&D verlagen. RVO, een onderdeel van ministerie van Economische Zaken en Klimaat, verzorgt de uitvoering. Bedrijven kunnen het financiële voordeel van de WBSO verrekenen met de Belastingdienst.

www.rvo.nl/wbso

Contact

Telefoon 088 042 42 42 (bereikbaar op werkdagen van 8.30 uur tot 17.00 uur).

Financiële verrekening

Voor vragen over de financiële verrekening van de WBSO kunt u contact opnemen met de Belastingtelefoon (telefoonnummer 0800 0543) of met het Belastingdienstkantoor waar uw onderneming onder valt.

Innovatiebox

De innovatiebox is een fiscale stimulans voor ondernemers om innovatief onderzoek uit te voeren. De Belastingdienst voert de innovatiebox uit. Een S&O-verklaring is een toegangsticket voor de innovatiebox. Op www.rvo.nl/wbso onder het menu 'Publicaties' vindt u een uitgebreide brochure over de innovatiebox.

Octrooien

Octrooiencentrum Nederland informeert u over intellectueel eigendom en helpt u bij het vinden van octrooi-informatie om uw vinding verder te ontwikkelen. U kunt in de informatie ook zien wie uw concurrenten zijn of met wie u eventueel kunt samenwerken.

www.rvo.nl/octrooien

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Hanzelaan 310

8017 JK Zwolle

Postbus 10073 | 8000 GB Zwolle

T 088 042 42 42

www.rvo.nl

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | januari 2023

Publicatienummer: RVO-021-2023/HL-INNO

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) stimuleert ondernemers bij duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland is onderdeel van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld kan Rijksdienst voor Ondernemend Nederland geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Andere interessante regelingen

Energie Investeringsaftrek (EIA)

Fiscaal voordelig investeren in energiezuinige systemen en -technieken en duurzame energie. www.rvo.nl/EIA

Milieu Investeringsaftrek (MIA) en Vamil

Fiscaal voordelig investeren in milieuvriendelijke systemen en -technieken. www.rvo.nl/miavamil

Innovatiekrediet

Krediet voor de financiering van veelbelovende innovatieve projecten. www.rvo.nl/innovatiekrediet

BMKB

Bankkrediet met gunstige voorwaarden. www.rvo.nl/bmkb

Overzicht ondernemersondersteuning

www.rvo.nl/subsidies-financiering